

VRTEC.

Časopis s podobami za slovensko mladino.

S prilogo: „Angeljček“

Štev. 5.

V Ljubljani, 1. maja 1899.

Leto XXIX.

Dedek sivi...

Priletela je sinica
In na okno sela je,
Trkala lahno na šipo
In veselo pela je:

„Dedek stari, dedek sivi,
Pomlad je v deželi spet!
Pusti gorki svoj zapeček,
Pridi se na solnce gret!“

Dedek čuje, ne verjame,
Še prezgodaj se mu zdi,
Pa gre k oknu, da pogleda . . .
„Glej no, saj že vse brsti . . .!“

In na glavo dene kučmo,
Zvleče palico s peči:
„Ha, ha, ljubi moj zapeček,
Gorek nisi samo ti;

Morda misliš, da na tebi
Tudi pómlad bom preždel?
Pojdi, pojdi, mar ni dosti,
Da sem te po zimi grel?

Nò, sicer ne pravim,
Da te kar nič nimam rad;
Toda ptica je zapela,
Da je zunaj spet pomlad . . .!“

Rado Kósar.

Pri Korenikovih.

(Povest iz sredine tega stoletja. — Spisal *Pivčan*.)

VII.

va meseca pozneje sta sedela v najeti krčmi Polajevi pri Smodinu dva postarna moža v živahnem pogовору. Ker je bil delavnik — slučajno še soboto popoldne — se jima ni bilo batiti, da bi ju kdo izmej navadnih obiskovalcev hiše motil v njunih stvareh. Mož, ki je sedel za mizo ob zidu, je kaj pridno praznil kozarec. Tudi se mu je videlo na rudečem obrazu, da ga je vajen potegniti. Kakor se je pa v tem oziru razločeval od drugih Selčanov, pričala je tudi zunanja njegova oprava, — trd, četudi že ponošen „kastór“ na glavi in podolgasta suknja, — da je „nekaj več“, da je nadzorovatelj vseh delavcev v selskem okraju, da je — „kaput“ Cestnik. V njegovem nasprotniku pri mizi lahko spoznamo po okroglem obrazu z rejenim podbradkom in belim predpasnikom, katerega si je bil prevezal čez ledja dvakrat sèm in nazaj, krčmarja samega.

„Kje praviš, da bo postaja, ali ne v Šempetu?“

„I, seveda v Šempetu. Saj je je že polovico zidane, a na Prestranku jo tudi nameravajo zgraditi zaradi ondotne cesarske kobilarne. Kolikor sem slišal, ukazal jim je cesar sam“, odvrne zavestno Cestnik in izprazni kozarec.

„Ko bi imel človek vsaj toliko okroglega, kolikor bo stalo zopet to poslopje!“

„Denarja pa ima gospôda, denarja! To sem opazil takoj prvi dan, ko me je bila vzela komisija pred-se. In precej sem dejal: „Cestnik, ne bodi neumen. Kakor ti je prerokovala nekoč ciganka, da postaneš kdaj bogat, zgodi se to sedaj ali pa nikoli.“ — Pa so nekaj govoričili, da bo železnica prava nadloga za naš kraj, da izpodrine ves zaslužek z vozarenjem v Trst in Reko in — kaj vem — kam še. — Kako so ljudje čudni! nikoli se mi ni godilo bolje, in ti Polaj se tudi menda nimaš pritožiti.“

„O, Bog varuj! Marsikaj dolgujem tej napravi, dokler se gradi. A kaj potem? — — V vasi mi ni ostati.“

„Tudi jaz sem tega mnenja, premalo bi spečal. Ko odidejo delavci, boš sam.“

„Veš, Cestnik, nobenemu še nisem razodel svojih načrtov, a tebi ne zakrivam ničesar. Kaj, ko bi se nastanil jaz ob cesti?“

„Izvrstna misel. Vozniki in popotniki bi se ustavljalni pri tebi in ti bi ne prišli prazni. O nedeljah bi te obiskovali vaščanje in okoličanje. Toda novo hišo zidati v ta namen? — — —“

Tu migne Cestnik z rameni in zmaje z glavo. A kakor bi hotel razgnati vse svoje pomisleke in pritrditi Polajevim načelom, prime za kozarec in ga zvrne v dušku.

„Kaj takega ne mislim“, odvrne Polaj. „Kaj pa Korenikova hišica ti je kaj povšeči?“

„Pasja koža! ta bi bila kakor nalašč za-te. Komaj je dva tedna od tega, kar se je naselil v nji Korenika. Kakor sem čul od strani, sta si z gospodarjem malo navskriž.“

„Nič drugega ni mej nama nego malo dolga.“

„Tedaj pa veš, kaj ti je storiti, da dobiš prilično stanovanje na lahek račun. Koliko imata skupaj?“

„Starega dolga iz trga je pet manj nego poldrugo sto. Letos, odkar sem tu, narasla je vsota z obrestmi že do dveh stotakov.“

„In ti še pomisljaš, kako bi prišel na svoje, in plačuješ temu skoparskemu Smardinu stanovanje! O, ko bi bil...“

„Ti na mojem mestu, kaj ne, ravnal bi drugače.“

„To je da. Če premore toliko, da vzdržuje sina v mestu in ga šola za ‚gospoda‘, kakor se govori, menim, da bi tudi moral poravnati, kar gre poštenim ljudem. Jaz pravim samo to: čemu sta v mestu dva dohtarja?!“

Rekši izpije Cestnik ostalo iz steklenice in vstane za odhod. Polaj bi ga rad še malo pridržal.

„Ne morem. Sobota je, in solnce bo kmalu za gorami. Delavci, vem, me že težko čakajo za plačilo. Drugikrat se pogovoriva kaj več o tem. Na svidenje!“

Mineval je za tem dan za dnevom. Vsak je bil krajski od drugega, kajti nastopil je gruden, in bližnja zima se je že jela oglašati. Bilo je še dva tedna do božičnih praznikov, in že je bila zemlja pokrita s sneženo odejo, ne na debelo; tako nekako, kakor bi bila ovita v lahno tančico. Vendar je pritiskal mraz, in brila burja, da ni bilo zlepa dobiti zunaj človeka. Zlasti zvečer je vse iskalogorkega ognjišča in blaženega ognja, ki je na njem plapolal in vabil vasovalce, naj posedejo krog njega.

Pri Korenikovih dobimo na večer zopet stare znance. Nekaj časa razmotrivo novo ognjišče, za koliko je prekratko in prenizko zidano, hoteč tako spraviti gospodarja do besede, kajti proti svoji navadi se drži kaj resno in ne zine nobene. Semec si ne more kaj in ga slednjič podregne za ramo ter podraži, kaj se tako drži.

„Kako bi bil človek vesel“, otrese se Korenika, „ko ga zadevajo take stvari! Glej, že zopet to od Polaja!“

Rekši potegne iz žepa list in ga pomoli svojemu nadlegovalcu.

„Sicer ne znam brati“, nadaljuje, „a toliko vem, da je tirjatev.“

Semec zmaje z glavo in odda popir Mežanu, naj pové, kako se glasi pisanje.

„Ker sem — sedaj v — hudi denarni — zadregi“, začne počasi in častitljivo Mežan, „sem prisiljen — opozoriti Vas na vsoto, — ki mi jo dolgujete — na blagu. Da mi moje ravnanje — gotovo opravičite, — Vam naznanjam, da mislim spomladni — zapustiti Smardinovo hišo — in naseliti se — na svojem. V to svrhu nameravam zidati — si novo domovanje — ob cesti in — sicer takoj spomladni. Tedaj, če — ne izda ta opomin ničesa, prisiljen sem iskat onih — dvesto, — kajti — toliko znaša dolg z — obrestmi, po — drugem potu, ki bi — bil Vam gotovo — neljub. Z odličnim spoštovanjem

J. Polaj, trgovec.“

Tišina nastane nato nekaj trenutkov. Vidi se, da so vsi užaljeni. Gospodinja se celo obrne in odide na prag pred hišo. Dober opazovalec bi bil lahko zapazil, kako si je sedaj pa sedaj brisala s predpasnikom oči.

„Jaz ne vem“, začne bralec zganivši list in podavši ga nazaj gospodarju. „Saj pravim, jaz ne vem in ne razumem tako trdorčnih in hudobnih ljudij. Res je, slednji ima pravico do svojega, vendar vsak ima tudi dolžnost potrpeti s svojim bližnjikom in imeti usmiljenje ž njim. Le nekoliko bi moral pomisliti, kaj te je vse zadeло letos, kako si nesrečen, in da utegne še Bog obiskati tudi njega.“

„Kaj bo, kaj bo?“ tarna mati vrnvša se s praga. „Zopet bomo ob hišo.“

Clovek je že tak, da ne vé kaj početi, kadar ga zadene bridkost in izve neprijetno novico. Vendar, ko se mu pomiri duša, tedaj mu roji po glavi vse polno mislij, ki obdelujejo jedino to, kako bi bilo mogoče vsaj za silo rešiti se iz stiske. Tako so tudi pri Korenikovih nocoj ugibali in ukrepali, kaj bi bilo storiti. Prišli so do sklepa, nekaj plačati sedaj, za drugo pa Polaja prosi, naj potrpi še nekaj časa. Največ tolažbe in upanja so stavili na prodani svet ob pašniku, kjer so začeli zadnji čas železničarji kopati kamenje za bližnji most. Z nasvetom tedaj, Korenika naj skuša dobiti ono izkupnino, razsel se je „zbor“ pozno v noč.

Drugi dan je meril Korenika pot, katero je pač redkokdaj storil, namreč k Cestniku, blagajniku in izplačevalcu železniške gotovine. A kako je opravil!

„Ne morem“, zavrne Cestnik škodoželjno ga motreč izpod obrvij, „ne morem, dasi bi rad. Denar je res tukaj, a gotovega sporočila čakam od gosposke. To ne gre kar tako. Jaz sem odgovoren za vse, in gospôda je natančna.“

Žalosten se je vrnil Korenika, in drugega mu ni ostajalo, nego prosi Polaja odloga za nekaj časa. In res, toliko je dosegel, da mu je ta obljudil, izjemoma čakati ga tri mesece.

Tedaj v tem obroku naj bi spravil skupaj toliko vsoto in sicer z golimi rokami! To je šlo gospodarju po glavi celo zimo, in Tonček, prišedši o Božiču na počitnice, je užil malo veselih dnij. Ni manjkalo v hiši le ljubkega in kratkočasnega Poldeta, izginilo je tudi marsikaj, kar dela družbo veselo in srečno, — zadovoljnost in mirnost z obrazov cele družine.

VIII.

Leto 1855. je bilo ono strahovito leto, katerega se z grozo spominja vsa Slavinska fara, katero je zabeleženo z bridkimi potezami po kronikah sosednih župnij. Bilo je to leto joka in zdihovanja, trpljenja in žalosti, leto, ko je po Pivki bela žena neusmiljeno kosila uboge žrtve, katere je kar trumoma tirala pod njeno morilno orožje pogubna kolera.

Kolera! S kako grozo izgoverjajo Pivčanje to besedo, kakor da se boje, da bi jo imenovaje zopet ne priklicali v deželo!

Zares osodepolno leto za Pivčane: ko so bila vsa pokopališča premajhna, ko so ljudje bežali od bolnika kot od gobovca, ko niso bolniku pripravile strežaja ne obljube, ne žuganja, ne kazni, ko je ležalo brez pomoči v jedni

izbici več bolnikov: starci, mladi in otroci, kdaj celo mrlič mej njimi; ko so hodili ljudje kakor sence, ostrašeni in prepadeni, ko je bila brati na slednjem obrazu zapisana beseda ‚groza‘ ... Zapuščeni otroci jokajo ob mrliškem odru svojih starišev, stari oče in slabotna mati sta izgubila otroke, ki so jima bili jedina podpora in tolažba. Sto in sto jih je zakopanih v jamo, nad katero se pretakajo bridke solze.

Nekaj posebnega so pripovedovali ljudje že naprej. Razna znamenja, ki so se prikazovala, — seveda v živi domišljiji mnogo tehtnejša in povečana — privedle so marsikoga do sklepa: ‚V kratkem doživimo nekaj posebnega‘. Solnce je na praznik Nedolžnih otročičev krvavo obsevalo belo zemeljsko odejo in ivje po drevesih, na Silvestrov večer je imel mesec nenavaden kolobar in zvezde so se utrinjale bolj nego po navadi.

In vendar se je toliko razvrito leto začelo kaj prijetno. Že v polovici prvega meseca se je iznebila zemlja svojega belega pokrivala in kar talo je bilo po hribih in dolih, kakor bi se sušec bližal koncu.

Tako je minil tudi drugi mesec in tretji. Ljudje, ki so poprej toliko vedeli povedati o hudih časih, ki se bližajo, dejali so srečavši drug drugega na polju s plugom: „Take zime še nismo imeli.“

Pri Korenikovih se ni dogodilo nič posebnega, razun da se je gospodarju jako zgrbančilo Ilce, in da se je postaral za celo vrsto let. Matere je minila ona bistrost očesa in brdkost obličja, ki ji je tako pristojala, ko je negovala svojo hčerko. Anka je vse to prebridko čutila. Kaj je bilo temu vzrok, cenjeni čitatelj lahko ugane: Rok se je bližal koncu, ko je bilo treba poravnati dolg, a denarstveno stanje Korenikovo je bilo še vedno na starem. Komaj si je pridobil sproti toliko, da je preživil družino. Kar mu je dolgovala železniška komisija za izkupljeni pašnik, ležalo je še vedno pri Cestniku, kateri je vedno odlašal z izplačilom, izgovarjajoč se na negotove račune in zakasnjeno sporočilo od gosposke. Nazadnje je bil Korenika le prisiljen prodati iz hleva jedino kravo, in je tako nesel Polaju plačati obresti od vseh let.

Hladno ga je vsprejel trgovec, ko mu je povedal Korenika, kako in kaj, in ga prosil še nadaljnega odloga.

„Jutri je 1. april — najin določeni in dogovorjeni dan plačila. Jaz potrebujem sedaj gotovine, kakor še nikoli. Vreme je ugodno, začeti moram z zdavo nove hiše.“

Pogovarjala sta se še dokaj časa. Tudi Smodin je skušal omečiti trdosrčnega moža. Polaj bi se bil skoro udal in pobotal še za jeden mesec, kar stopi v hišo Cestnik, ki je poslušal zunaj že toliko, da je vedel, za kaj se gre. Ne meneč se za Koreniko pokliče svoj polič, dregne neljubo Polaja v stran in ga pomenljivo pogleda. Krčmar je takoj vedel, kaj mu je storiti. Brž odslovi dolžnika, češ, da mu je prav žal, odreči mu, a da je prisiljen radi velikih — nam znanih! — potreb, obrniti se do gosposke.

Korenika ni skoro vedel, kdaj in kod je prišel domov. Kar stemnilo se mu je nekako pred očmi, tako so ga zadele zadnje besede upnikove. Ubogi mož! ...

Teden je prešel za tednom. Majnik se je vedno bolj bližal, narava se je polagoma preoblekl v zeleno pomladno ogrinjalo. Vse se je veselilo novega življenja.

Le Korenika je bil gluhi in nem za vse to. Tih in pobit je hodil na svoje delo in, česar se je vedno bal, zgodilo se je: birič mu je prinesel poziv, naj se zglaši za teden dnij pri sodnji.

Storil je to pot — a s kakimi občutki!

Res, človek se nazadnje privadi vsemu. Če ga obsiplje sreča z dobrimi nami, stegne roke, kolikor more, in ji hiti v naročje in rad bi ostal pri nji kar najdalje, četudi je ni poznal preje. A tudi nasprotno, če mu pošlje modri Stvarnik hipoma križ in ga obišče bridka nezgoda, udá se, sicer nerad, a slednjič se mora le udati, ko vé, da ni drugače pomoči.

Tako se je vršilo tudi s Koreniko, ko je prestopivši prag sodne hiše korakal proti domu. Kako naznani doma ženi to novico? Prodana, na dražbi prodana bo hiša, ki jo je komaj pred pol letom postavil s tolikim trudom. In je-li to kaj čudnega? Saj se ni moglo zgoditi drugače, če je šel k gosposki prazen, brez denarja. Danes bi bil plačal sodniku, in vse bi bilo poravnano. Ne, nič novega ni zvedel v trgu. Že davno je bil pripravljen na to. Tudi bi mu ne bilo tako hudo, ko bi bila le stvar po vsem pravična. Toda, da znaša dolg nad dva stotaka, tega bi si ne bil mislil nikdar. Po računih, ki sta jih napravila tolikrat z ženo, ne dolguje Polaju niti treh delov te vsote. In da mu Cestnik ne odšteje denarja za prodani pašnik sedaj, ko ga potrebuje tako krvavo, ni li to očitna krivica?!...

A bodi! — Oni, ki čuje gori nad zvezdami, ima še vedno pravično roko, ki zadene hudobneže, če ne prej pa pozneje, z zaslужeno kaznijo. Pravičnega in njemu udanega pa še ni zapustil ...

Mesec junij se je nagibal proti koncu, a glasovito leto ni kazalo nikakih posebnosti.

„O, ljudsko mnenje, ne smemo ti vselej verjeti in zaupati!“ dejal bi marsikdo in naš Korenika bi mu gotovo pritrtil, kajti še vedno je bival v svoji hiši. Glas o dražbi Korenikovine je nekako polegel, ker ni bilo že dva meseca nikakega naznanila od gosposke.

A, dragi seljan, ne misli, da uideš trdosrčnemu lakomniku, če te je dobil jedenkrat v pest. O, reveža ne pusté taki ljudje preje, nego mu snedó zadnje žulje njegovih rok.

Sodnija v trgu je imela oni čas mnogo opraviti s tožbami in ugovori zarad kosov in zemljišč ob železnici, torej se je marsikaka pravda založila in zakasnila. Radi tega se je preložila tudi dražba Korenikovine na prve dneve julija.

Mej tem se pa ljudstvo ni mnogo brigalo, kaj ukrene gosposka tu in tam, začelo je misliti na resne stvari, katere je zanesel v vas Mežan.

Ta je še vedno prinašal od gospoda župnika ‚Novice‘ in jih bral Selčanom, zlasti zvečer na ‚vasovanju‘. Ljudstvo je z zanimanjem poslušalo, zlasti zadnje dneve, ko so prihajala poročila o koleri, ki se je vedno bližala kranjski meji. Tako dne 11. junija:

Iz Trsta: Tu in tam se sliši od kolere, ki se od nekdaj rada ob vročini posamno primerja brez kužnega značaja. V Benetkah pa je huja: 8. dan t. m. je zbolelo 35 oseb, 17 jih je umrlo.

Iz Reke. 24. junija. Kolera prihaja zmiraj huja, mnogo jih zboli in umrje na dan. 21. dan tega meseca je zbolelo 57 oseb, umrlo 24. To je naredilo velik strah v Reki; vse, kar se izseliti more, se seli in beži. Šole so zaprte.

Da so ta poročila resnična, prepričali so se preplašeni ljudje kmalu, ko se je raznesel glas o koleri v Sežani, Vremah in od Selca komaj dve uri oddaljenem Trnovem.

Zvečer pred onim dnevom, ko je bila napovedana dražba, bil je Korenika ves zbegan. Ni se mogel sprijazniti z misljijo, da se bo treba v kratkem znova seliti, a — kam? Žena ga je tolažila, naj miruje. A še zadnje je hotel poskusiti in napotil se je jedno uro daleč, v Radohovo vas, k svojemu strniču, trdemu polzemljakarju, upajoč, da tam dobi pomoči.

Prišedši tječaj, kaj vidi! — Gospodar in starejsi sin ležita v hudih bolečinah. Strahovit krč ju zvija, ki pušča na upadlih licih očiten sled. Duhovni gospod iz Šempetra stojé ob postelji in molijo . . .

Mlajša hči zagledavši Koreniko, mu takoj vsa preplašena zakliče:
„Bežite, stric, pri nas imamo kolero!“

Korenika je ne sluša, temveč stopi do gospodarjeve postelje, dočim se duhovnik pomaknejo k sinu. Nekaj bi rad govoril ž njim, saj je vendar bil bratranec vedno dober proti njemu. Gotovo mu tudi sedaj ne odreče. A bolnik ne čuje njegovih prošenj, krčevito leze v dve gubi in sedaj pa sedaj vzdihne proti Koreniki gledajoč ga tako stekleno, da se mož nazadnje le ustraši in poslovivši se od ihteče gospodinje odide domov.

Ubogi mož, nisi dobil, kar si žezel, pač pa neseš s seboj, kar si dobil nevedé, — nalezel si se bolezni!

Že po poti začne Koreniko hudo zvijati. Komaj dospe domov, kjer mu mora žena pomagati v posteljo. Hčerka takoj vé, kaj so zanesli oče v hišo, zato hiti zgodaj v jutro k fari po gospoda, ki dospó takoj previdet bolnika. Prišedši domov dobi Anka tudi mater v dve gubi skrčeno v jednem kotu izbe in jo spravi v gorko ležišče. Gospod župnik udani ves v voljo Onega, ki je poslal fari to nadlogo, pokrepčajo sedaj oba z Najsvetejšim in hité v sosedno vas, kjer se je bila grozovita morilka oglasila v polni meri.

Anka je bila sedaj od Korenikovih sama, da je še mogla kaj. Semčevi so ji sicer prišli pomagat, a vendar so se bali bližati bolnikoma. K sreči ji je došlo isti dan iz mesta pismo od Tončka, in bolje bi ji ne mogel ustreči bratec v tem slučaju. Pisal pa ji je mej drugim to-le:

Tudi v Ljubljani se oglaša kolera. Vsak dan klenka po večkrat zvon pri sv. Krištofu. Začenja se bolezen z drisko. Vsak, katerega prime, naj se vleže v posteljo in ničesa druga ne vživa, nego po malem vroče kamilične vode, dokler se ne spoti prav dobro in iznebi bolezni.

Vedno je čakala deklica, da pride v hišo birič in naznani, kdaj jo imajo zapustiti. A ni ga bilo, tudi dražbe ni bilo, temveč komisija se je že blizu vasi vrnila v trg, ker je zvedela, da imajo v vasi kolero.

Sedaj je Anka takoj vse ukrenila, kakor ji je pisal Tonček. A na veliko svojo žalost je morala gledati, da je pri očetu kakor pri materi zdravljenje že prepozno, da se je bolezen vgnezdila pregloboko in že zasadila bolnikoma smrtno kal. In res, za dva dni sta ugasnila oba . . .

Pogrebci so odnesli deklici blaga roditelja takoj izpred očij — v mrtvašnico — — —.

Lahko si mislimo žalost Tončkovo, ko je dobil tako poročilo od doma. Revež ni vedel začetkom, kaj bi počel. Šel je k ravnatelju liceja in ga prosil za dopust, a ta mu je dejal, da je dobil ukaz, nobenega ne pustiti v one kraje, koder divjá kolera.

Ubogi Tonček, pač potrebuješ sedaj toložila! Sam si ostal, sam! Le sestrino srce še bíje za te in te želi domov, a kaj — ko ne smeš! In prijatelj Ivan ti je sedaj v veliko zaslombo, zares pravi sodrug in lečitelj tvoji boli.

(Konec prih.)

Zaznamovani dnevi.

(Spisal *F. Štrukelj*.)

V. Lenuh.

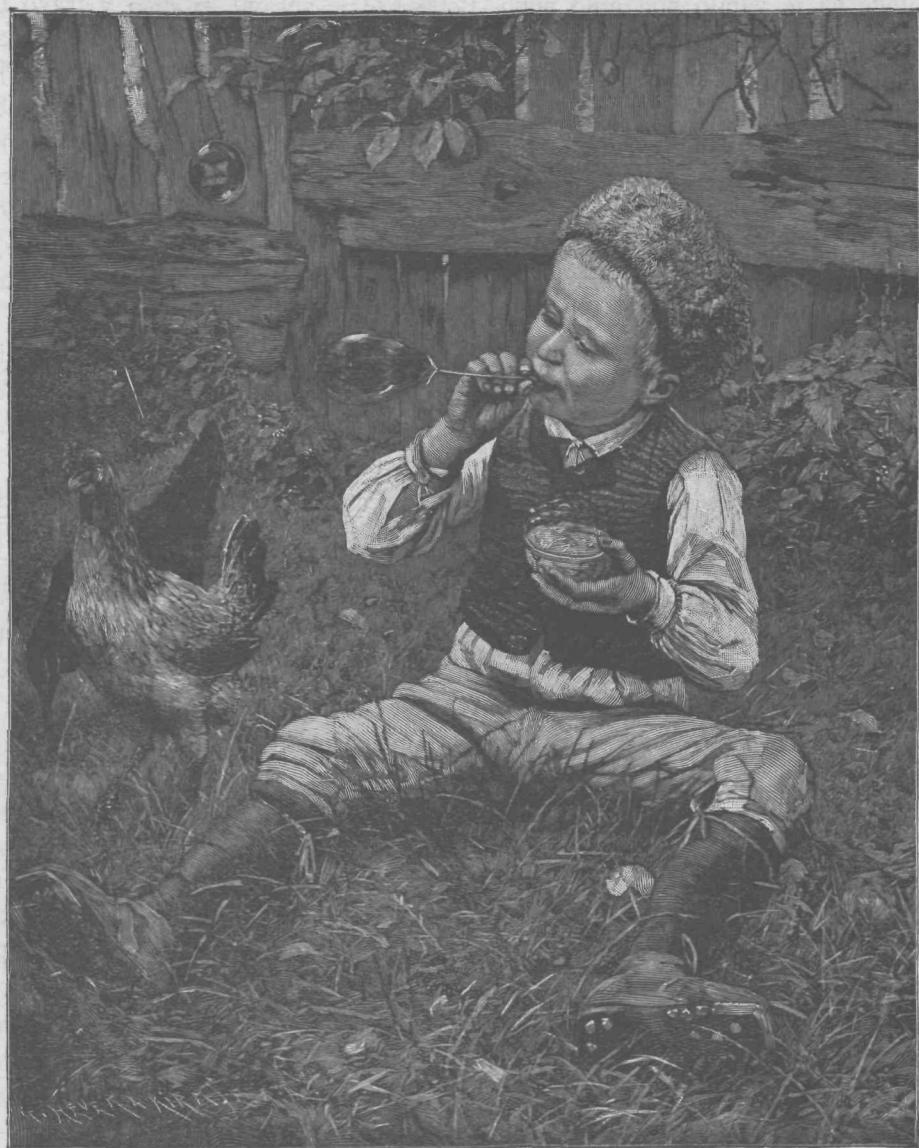
Pač poznate otroke, ki se odlikujejo po ubogljivosti, pridnosti, postrežljivosti, dobrosrčnosti, pobožnosti, lepem vedenju in drugih dobrih lastnostih. Le posnemajte jih! Toda mej majhnim mladim ljudstvom je tudi mnogo takih, ki se odlikujejo — a, ne! beseda ‚odlika‘ zaznamuje samo kaj dobrega —, ki vzbujajo pozornost zaradi svoje jezikavosti, nepokorščine, nemirnosti in lenobe.

Za vzugled, kakšni ne smete biti, vam bodi lenuh prve vrste — Grivarjev Šimenek.

Nekje sta bila — pravijo — dva znana lenuha. Ležala sta v senci. Mimo pride gospod, ki ju je dobro poznal, in se hotel prepričati, kateri njih je večji lenuh. Zato reče: „Tistemu, ki je večji lenuh, dam dvajsetico; semkaj naj stopi po njo.“ Lenuha se ne ganeta. „No, kateri jo hoče?“ popraša še jedenkrat. „Daj sèm“, reče jeden malomarno in pomolí roko. Kaj ne, ta je bil pošteno len! Pa gospod mu je ni dal, drugi jo je namreč za svojo lenobo še bolj zaslužil. „Kaj je ti ne maraš? Stegni roko!“ poskusi gospod še drugega. O, pa se ni ganil in ne vzdignil roke, da bi prejel dar! „Kar v žep mi jo deni“, izpregovoril je komaj in ni se čisto nič premaknil. Ta je bil zares pravcati lenuh in dobil je dvajsetico. Toda to je bilo samo jedenkrat in še to samo pripovedujejo; ali je bil kdo zraven ali ne, to pa ni gotovo; pa če je bilo tudi resnično, jedensamkrat se je to zgodilo, drugače pa „lenega čaka strgan rokav, pal’ca beraška, pa prazen bokal“.

Grivarjev Šimenek je bil zelo len, no saj se vé, da je bil živa lenoba, ker se mu ni ljubilo odložiti tople zimske kape in vzeti slamnik, dasi je bilo

že sredi majnika, pa le ni dobil za svojo lenobo še nobene ‚dvajsetice‘, pač pa že strgano hlačnico — saj rokav in hlačnica sta si podobna — in tudi že strgano kožo. Prvo ni bilo posebno nevarno, a v drugem slučaju se je šlo za življenje in smrt.

Strgana hlačnica! Prav za prav bi se moralo reči: prežgana hlačnica. Šimenek je sedel po zimi za pečjo, pa ne mrzlo, temveč dobro zakurjeno, in na pol dremal. Zdelo se mu je, da je na stegnu leve noge preveč gorkote, precej peklo ga je že, pa se ni odmaknil od peči, ej, klada lena se ne premakne tako lahko. Toda kadar je polna mera, privzdigne tudi lenuha. Kakor

bi ga bilo nekaj ostrega zbodlo ali vščipnilo ali sunilo ali pičilo, ravno tako se mu je zdelo in naglo je bil po koncu! Hlače so mu pretlele.

Pa mati so hlače zašili, in njih jedinec Šimenek je ostal stari lenuh.

Drugič je bilo pa huje.

Lep spomladanski dan je bil. Ob osmih zjutraj je Šimenek že vstal. Solnce ga je vabilo pod milo nebo. Počasi se je spravil za hišo v travo in sédel. Pa ne samo sedet ga je prignal solnce, ampak danes je nameraval lenuh Šimenek celo delati, pa ne kaj težavnega, temveč lahko delo si je izbral, prav lahko. V okroglo skledico so mu mati napravili milnice, da bi se njih ljubljenc kratkočasil napihujoč iz milnice mehurčke, tiste lahke, krasno barvane mehurčke, v katerih se vidijo hiše in drevesa, ki se tako na lahko dvigajo v zrak, vedno višje in višje, pa najedenkrat — počijo. Seveda je to zabava, pa tudi uči, kako kratko, nestalno in minljivo je vse na svetu. Kako se sveti, kako se popenja v zrak tak mehurček, toda nekaj hipov, pa ga ni, še sledú o njem ni nikjer.

Drugi otroci pri tej zabavi tekajo za mehurčki in jih s pihanjem skušajo spraviti kvišku, a Šimenek tega ni storil. Zložno in počasi je napihoval mehurček za mehurčkom, potem ga pa pustil, naj gre kamor hoče, ali naj se vzdigne in plava čez streho, ali naj pade na travo.

Doberšen čas se je tako zabaval, nepremično sedeč v travi. Jedenkrat se mu je zazdeleno, kakor bi mu bilo zlezlo nekaj mrzlega za hlačnico, pa je bil prenemaren, da bi bil pogledal, kaj bi utegnilo biti. Vnovič je pomocič slamico v skledico in naredil nov mehurček. Lep se mu je zdel, pa dolgo se mu ga ni ljubilo gledati, zakaj odplaval je na stran, a glavo obrniti bi bilo Šimenku že preveč. Njemu so se mehurčki lepi zdeli in njegova zabava se mu je videla pametna, toda domači petelin ni bil nič kaj zadovoljen z njegovim početjem. Po strani je gledal mehurčke in menda nekaj zabavljal nad njih lepoto, češ, kako to, to naj bi bilo lepo? Ali niso moja peresa stokrat lepša, ki imajo tudi še to prednost, da njih lepota ostane? Kje bom že jaz, z mojim perjem se bode pa še ponašal ta in ta! Ti znaš voliti, kaj je več vredno, ti pa ti! Pa petelinove nevolje še ni bilo konec, težko če ni tudi to - le godrnjal: „Zanikrnež zanikrni! Kdaj sem že pel, kdaj sem že vstal, koliko sem že prebrskal, da bi se pošteno preživil, ta pa nič: ali spi, ali leži ali čas krati. To ni za nikamor!“

Pa prezgodaj se je jezil petelin. Šimenek je namreč tako hitro planil kvišku in vrgel skledico na tisto stran, kjer je stal petelin, da jo je moral kar hitro pobrati, če ne, bi ga bilo pa kaj doletelo, kar bi mu ne bilo ljubo. I, kaj se je pa zgodilo?

„Noga, noga!“ vpil je leni Šimenek, „noga, noga!“

Pod kolenom ga je namreč tako čudno peklo, da nikoli tega! K materi je šel v hišo in vpil: „Noga, noga!“

Dolgo ni bilo mogoče dognati, kaj je Šimenkovi nogi. Krvi ni bilo nikjer, v hišo je sam prišel, torej kaj naj bo njegovi nogi? A Šimenek je le tožil, da ga pod kolenom žge in peče, no pa saj je začela noga tudi otekati.

„Le tiho bodi, kmalu bo bolje“, tolažili so ga mati. „Nisi dobro pogledal, pa si sedel v koprive.“ In dobra mati so popihali na boleče mesto. Pa Šimenek je bil vedno bolj nemiren. Mati preiskujejo še dalje, kar dobé v hlačnici — škorpijona! Sedaj je bilo jasno, kaj je Šimenkovi nogi. Jasno, pa tudi nevarno! Škorpijonov pik je že marsikoga spravil na oni svet.

Pravi bogpomagaj je nastal sedaj v Grivarjevi hiši!

Šimenek je bil pičen, torej bolnik, ki ni, da bi šel od hiše. Mati so bili pa tako hromotni, da že več let niso prišli izpred praga. Očeta doma ni bilo, in drugega človeka ni imela pod seboj Grivarjeva streha, poleg tega pa so še sosedje precej oddaljeni.

Kaj je bilo storiti? Mati so Šimenku nad kolenom nogo trdo prevezali, potem pa skozi okno klicali in klicali, dokler niso doklicali sosede. Ta je bila precej izkušena zdravnica. V vasi je dobila nekje gadovega olja in drugih zdravil. Mazali in zdravili so Šimenka, pa nad tri tedne je moral ležati. Začetkom so se že bali, da ne bi umrl, potem so govorili, da mu pojdejo kosti iz noge, drugi so pripovedovali, da mu bo nogo spridilo, pa se je le pozdravil in še hodil ravno.

Toda, ali mu je bilo treba tega? Mar bi ne bil pasel lenobe!

No, pozneje, ko je Šimenek že dorastel in se tudi že poboljšal, se je hotel lepega delati in opravičevati s tem, da je na stariše zvračal vso krivdo, češ, zakaj ga niso bolj priganjali. Kakšen se vam zdi ta izgovor? I, nekaj je že, a tako dober pa le ni, da ne bi precej šepal: oj, ko bi se hoteli vsi lenuhi opravičevati s tem, da nimajo priganjalcev, kam pa pridemo? I, zakaj pa imate vest, zakaj so pa zapovedi božje in sveti nauki? E, kaj bi zvračevali vse na druge, če ste pa sami krivi? Se vam pač vidi, da ste še mladi. Pa saj tudi Šimenek ni bil tako zastaran grešnik, da bi morali iz Amerike ali Afrike klicati misijonarjev nalašč zanj, da bi ga poboljšali. Saj se je poboljšal sam, ko je nekoliko natančneje premislil svojo napako. Tisti dan, ko ga je bil pičil škorpijon, si je dobro zapisal v praktiko svojega življenja in bil mu je „zaznamovan dan“ prav do zadnje ure. Razun poprej omenjenega praznega opravičevanja ni bilo slišati nič hudega o njem; vsaj jaz nisem zvedel ničesar, sicer veste, da bi vam povedal.

M r a k.

Mrak ... In tiho, tiho, kot bi
Ležal v grobi ...
Tamburica zazvenela
V drugi sobi.

Kakor fine pajčevine
Njeni glasi
Moje sanje so opredli
V pozrem časi ...

V pozrem časi so zvenele
Tamburice,
Ko vtihnilo, oglasile
Se pravljice ...

Ah! le zveni, tamburica,
Tiho zvēni!
Iz temé smejoj se dnevi
Izgubljeni ...

Smiljan Smiljanič.

Dva sokola.

Pomlad je zavladala čez zemljo.

Pred njenim dihom so se umikali snegovi, odbežal mrzli sever in umolknila je ostra burja; za njo pa so se prikazovali beli zvončki, rmene trobentice in ponižni podlesek. Le tu in tam v odsojnih krajih in zadoljih se je še nekaj časa branil sneg solnčnim žarkom, solzil se je, ker je moral pustiti vlado zmagovalni pomladi.

V tistih dneh torej sta se srečala visoko pod višinami neba dva rodna brata sokola. Po dolgem času sta se zopet srečala in po bratovsko pozdravila. Vsesla sta se na visoko skalo, ki se je dvigala proti nebu na šentanski gori. Odtod sta imela krasen razgled po dolinah in nižje ležečih hribih. Solnce, toplo in prijetno, je ravnokar prekrasno sijalo na doline in gore.

„Krasna zemlja, bratec!“ vzkljukne prvi ob pogledu na krasoto pomladnje narave.

Tovarišu se pa pogled zmrači, ostro uprè svoje oko v brata in jezen odvrne:

„Ej, zemlja je pač lepa, a ljudje, ki bivajo na nji, so hudobni kakor zmeraj; niso je vredni.“

„Ti vedno ostro sodiš zemske prebivalce, a povsem resnična ni tvoja sodba. Hudobni so res, a dobé se tudi dobri, prav dobri.“

„Čuj me, brate, ker ne veruješ mojim besedam“, začne ostrogledi drug. „Čuj moje izkušnje, in potlej sodi! Jaz ostro gledam, zato i ostro sodim. Zemski ljudje pravijo, da je mladina njih up in pa znak, kakšen rod bo v prihodnjih letih na svetu. Če to pomislim, potem se svetu obeta slaba, kajti mladina je sedaj bolj izprijena kot kedaj poprej. Zato imam dokaz iz nedavnih dnij.

Bilo je menda prejšnji torek. Zadnji sneg je še ležal po zemlji, a je pod pritiskom solnčnih žarkov hitro kopnel in puščal po potih in cestah blato in umazane luže. Jaz sem plaval v velikih kolobarjih nad vasico Gabrom in sem se kratkočasil s tem, da sem opazoval dejanje in nehanje ljudij pod seboj. Ravnokar je minila šola in dečki in deklice so se usuli iz poslopja kakor čebele, kadar rojijo. Lep je bil pogled na živahno mladino.

Na šolskem pragu je stal gospod učitelj in zrl za mladimi paglavci. Dokler jih je gledal učitelj, bili so še mirni, a ko izgine ta izmej durij, se prične vpitje, pretep in zmerjanje. No, pa to bi naj že bilo. Mladina je vročekrvna in živahna, ne smemo ji zameriti, če se dva trdo sprimeta za ušesa ali lase. Žalostnejše je to, kar sledi.

Na ovinku poti, ki pelje v vas Gaber, je šepal počasi star berač. V jedni roki je držal palico, v drugi sprednji del bisage, zadnji njen del mu je visel čez ramo na hrbtnu. Prijazen in pohleven se mi je zdel možiček, naj si je bil tudi revež.

Sedaj ga zagledajo sprednji dečki, in peklenska misel jim šine v mlade glavice: dajmo ga kepati. Sneg se je tajal in delal po cestah in potih umazane rjave luže...

In letele so kepe za kepami na siromaka, ki se je branil, pretil s palico, a hrom človek ne more ubežati kot mal paglavec. Res ga ni vsaka kepa zadela, a srce se mi je krčilo žalosti in oko temnelo jeze, ko sem gledal ta divji prizor, in čul kričanje in veselo vpitje dečkov zaradi te trdosrčnosti. Zgrozil sem se nad tako mladino in odletel v velikih kolobarjih od onod ...

No, me boš še krivil in dolžil, da sodim preostro svet?“

Zvedavo je uprl svoje veliko temno oko na tovariša.

„Žal, da je res, kar si mi pravil. A ti si prehitro odletel, da nisi videl, kaj je prišlo za tem.

Ko sem priletel jaz nad ono vasico, dečkov že ni bilo nikjer več. Ob poti pa je slonel berač in si brisal umazani obraz. Pri njem sta stala deček in deklica: brat in sestra. Šla sta bolj zadaj iz šole in nista vedela, kako grdo so delali tovariši z ubogim beračem. V srce se jima je smilil revež. Aj, da bi bil videl ta dva nežna obrazka, te mile oči, te drobne ročice, gotovo bi bil omilil svojo prejšnjo obsodbo! V teh ljubeznivih telescih mora biti najblažje srce, si mora vsak misliti, kdor ju je le videl. In res je bilo blago, sočutno, usmiljeno srce bratcu in sestrici.

Pomagala sta beraču zadeti malho na rame, ki mu je bila padla na blatno pot, deček mu je podal palico, in deklica ga je povabila s seboj na dom. In šel je z njima starček in izginil v lepo beljeni hiši na koncu vasice ...

Vzljubil sem ta dva nežna otročiča, da se nisem mogel takoj ločiti od onega kraja. A žal, nisem veliko več videl tisti dan. Dva ali trikrat sem še videl tisto popoldne deklico zunaj hiše, in dečka, ki je hitel proti farni vasi v prodajalnico. Čudno se mi je zdelo, da ni bilo berača več ven iz hiše. Morda je zbolel starosti in slabosti?

Nisem se motil. Drugi dan sem videl, kako je hitela deklica proti župnišču. Kmalu nato se je oglasil zvon in ljudje so govorili: „Z Bogom gredó k Belčevim. Tuji berač je zbolel na smrt!“

Precej mi je bilo vse jasno. Belčevi so vzeli usmiljeno berača pod streho, in zbolel je revež.

Gospod župnik so pa kmalu nato prišli k Belčevim z Najsvetejšim. Ljudje so šli naproti Bogu do konca vasi, kjer so peli: „Sveto, sveto . . .“

Ej, sem si mislil: svet še ni tako slab, kot govorиш ti. Vera je še trdna pri ljudeh. Tudi mladino sem videl, da je šla pobožno za Najsvetejšim. Najlepše sta se seve obnašala Belčeva, bratec in sestrica.

Znova se je kmalu nato oglasilo žalobno zvonenje: glasilo se je voščilo k zadnjemu počitku neznanemu beraču.

In videl sem pogreb in moje tenkočutno uho je čulo hvalo bratu in sestri, da sta sama kupila sveče, ki so gorele pri mrtvaškem odru, z denarjem, ki sta si ga nahranila. In milo se mi je storilo zaradi velike in nežne ljubezni, ki sta jo imela do tujega, neznanega moža. Pa tudi drugih otrok je bilo mnogo za pogrebom in znabiti so se že kesali tisti trdosrčni šolarji, ki so prej kepali ubožca.

Torej ne sodi preostro: svet ima še mnogo vrlih ljudij in tudi otrok ...“

„To je posamezen slučaj; večina mladine je izprijena.“ Ni se dal prepričati temnogledi sokol, zaklopotal je dvakrat, trikrat s perutmi in odletel z goré.

Sedaj pa, draga slovenska mladina, lahko dokažeš s svojim življenjem, kateri sokol je imel prav! Bog daj, da bi bil temnogledi sokol osamljen!

Angelar Zdénčan.

Premeteni pes.

(Poleg angleškega.)

Ynekem samostanu v Franciji je dobilo vsak dan dvajset revežev ob gotovi uri obed. Vratarjev pes je bil vedno prisoten in prežal na drobtine, katere bi mu darovali. Ker so bili gostje sami gladni in ne posebno usmiljeni, so privoščili ubogemu psičku komaj toliko, da je povohal hrano, od katere je želet tudi nekaj prejeti. Vsak revež, ko je prišel v samostan, je pozvonil in prejel od vratarja svoj del čez majhno okence, pri katerem se nista mogla videti.

Nekoga dne je pes počakal, da so vsi reveži prejeli svoje dele, prijet je z zombmi držalo zvonca in potegnil. Dobil je, kar je želet, in tako storil potlej vsak dan.

Samostanski kuhar je vendar kmalu opazil, da daje mesto dvajset jeden-indvajset delov, in zato dobro pazil, da bi prišel stvari na sled, kar se mu je tudi posrečilo.

Ko so menihi zvedeli za ta dogodek, so poplačali premetenega psa s tem, da so mu dovolili zvoniti, za kar je redno dobival svoj del.

— c —

Pomladne sanje.

Bolan na postelji ležim,
Oko pa ven mi sili,
Kjer trosi cvet dehteč na svet
Pomlad v cvetočem krili.

Nazaj otožen duh hiti,
Nazaj tja v lepe dbove,
Ko hitel v srcu ves vesel
V zelene sem bregove.

Med cvetjem zatopljen nekdaj
Sprehajal sem se v raji
In mislil: „Ti, ki daš pomlad,
Od nje si v sreči slaji!“

In v delih večji Ti si Bog,
Kot cvetna je narava,
Saj vse je Tvoje, Ti si sam
Iz sebe, Tebi: slava!“

Bolan na postelji ležim,
Oko pa ven mi sili,
Kjer trosi cvet dehteč na svet
Pomlad v cvetočem krili.

Le upaj srce, saj se spet
Povrne zdravje milo,
Tedad bom spet hitel razvnet
V pomladi nežno — krilo!

Andr. Rapè.

Opazujmo naravo!

II. Živalski repi.

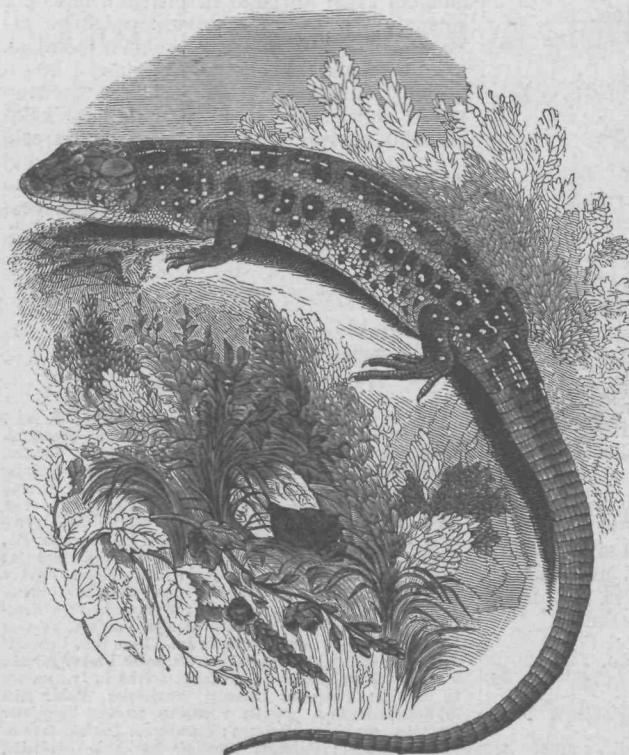
(Po ruskem priredil *Brinjos.*)

Oglejmo si še čudni, izvanredni rep brzonoge gaščerice ali kušarja! „Rep te plašne živalice pa ni nič posebnega“, mislil si bo marsikdo izmed vas, „saj ga ji ni bogsigave kako treba; da se le zadeneš nekoliko vanj, že se ji odkrhne.“ In vendar, kakor služijo psu zobje, volu rogov, zajcu dolge noge, tako uporablja tudi gaščerica svoj rep: saj ji je najboljše „orožje“, s katerim se brani hudih sovražnikov. Ali morda z njim pika ali neusmiljeno mlati svoje neprijatelje? Nikakor, ampak prepušča krhek rep požrešnemu nasprotniku, kot „plen“ ali kot „žrtev“, s katero si je odkupila svoje življenje. Marsikdo

gotovo misli, da se gaščerici rep le zategadelj tako z lahka odtrga, ker je tako krhek. A temu ni tako! Preverimo se o tem, priredivši ta-le poskus: V tesno posodico vlovimo po dračji švigajoči plašljivko in sicer tako, da ji je rep prost. Ako primemo živalico za rep, se bo sicer branila na vse mogoče načine, a zlomil se le-ta ne bo. Toda če jo vščipnemo v konec repa, švignila bo z njim le jedenkrat sem in tja in — gaščerica je brez repa. Očividno je torej, da se gaščerici odkrhne rep le tedaj, kadar to sama hoče.

Prigodi se večkrat, da je gaščerica v veliki nevarnosti pred štokljo. Štoklja zagleda med trstjem brezsrbno živalico in hlastne z dolgim kljunom po mastnem grižljaju. Zadela je gaščerico na rep; ta samo nekoliko vztrepeta in se odlušči, a prestrašena živalica smukne mej listje in visoko

travo ali se pa skrije v bližnjo luknjo. Ker se gaščeričin rep še vedno nekoliko giblje, dasitudi je ločen od svoje živalice, misli štoklja, da je pojuzinala celo živalico; a ta je že mej tem v zavetji, in v kratkem ji tudi rep z nova zraste. Gaščeričin rep je pa zaradi svojega posebnega namena izvanredno čudno sestavljen. Obroček se dotika obročka, a zvezani so z neko posebno krhko snovjo; vse je pripravljeno, da se tem ložje zlomi. A tudi za to je preskrbljeno, da gaščerici iz velike rane ne odteka kri. Ako se ji odlomi rep, napnejo se in otečejo na dotičnem mestu posebno močne mišice, ki zavežejo takorek oč krvne žile.

Povedal bi vam še sicer mnogokaj zanimivega o živalskih repih, n. pr. kako moč ima v repu lev, kako neki ponočni močerad kliče svoje tovariše z glasovi, ki jih povzročuje z repom i. t. d., a naposled mora vendar tudi ta spis imeti svoj rep — ali konec.

Pregovori, izreki in pametnice.

(Zapisal A. K. Sežun-ov.)

22. Prijatelj, črez rame me ne glej,
Kesal se je mnog že prej ali slej.
23. Vse novo ni dobro, vse staro ni slabo.
24. Skrhanoro orodje — slabo povsod je.
25. Sebi odtegujmo, drugim podelujmo,
To so zlata kolesa za sveta nebesa.
26. Slaba vzgoja se sama obsoja.
27. Kdor je zmeren pri polni mizi,
Ta je mnogim čednostim bliži.
28. Če mož kakor nož na dve strani reže,
sam sebi in drugim tla izpodkopuje.
29. Same sebe strogo, druge milo sodimo.

(Dalje prih.)

Spominska knjižica.

5.

Blagor mu, kdor dneve svoje
V slavo božjo prezivi;
Ko mu zadnjič zvon zapoje,
Večni dan mu zablisci.
Srce mlado, oj ne zabi
V dneh brezskrbnih Stvarnika,
Svet Te varo, ko Te vabi,
Sreče prave Ti ne dá!

— a

6.

Cloveku se rada prevzetnost očita,
In vendar prvak je vsega svetá;
Narava cloveška tako plemenita,
Da nikdar dovelj se ceniti ne dá.
Le to je njegova velika napaka,
Da sebi v zaslugo si šteje dari;
Bogu, ki tako je povikšal prvaka,
Pa noče dajati hvaležne časti.
O človek, spoznaj, da veliko si vreden,
A svoje veličje imas od Bogá,
Le bodi ponosen — a v tem, da si vzgleden,
Gorjé mu, kdor sebe ceniti ne zná!

„Internus“ 28. aprila 1898.

7.

Clovek je vstvarjen za srečo,
To se ne dá utajiti;
Dušo po nji hrepenečo
More le s tem utešiti,
Da jo dovede do kraja,
Kjer ni nobene bridkosti,
Kjer se izpolni, kar le želi.
Torej nebeškega raja
Išči, ki dá vse sladkosti,
Tam le se sreča popolna dobi.

Skušnja pa tudi nam priča:

Kdor si vravnava življenje tako,
Da se gotovo zveliča
V rajskej kedaj domovini,
Ta zagotovil najbolje si bo
Srečo i v solzni dolini!

„Internus“ 31. oktobra 1897

Nove knjige in listi.

Pomladni Glasi, posvečeni slovenski mladini. S štirimi slikami. Uredil in založil Anton Ratajec. V Ljubljani. Tiskala Katoliška Tiskarna. 1899. Cena broširani 30 kr., vezani 40 in 50 kr. — Kako že osem let zapored, tako so nas zopet letos močno razvesili ti milozvonki spomladni glasi. Zopet letos se kaj lepo in blagodejno ujema v harmonični zvezzi koristno in prijetno, in to pot smemo še posebej pristaviti: veselo in žalostno. Naša ljuba mladina bo čula iz te knjige, kako v blagih, mladih srčih odmeva bogoljubnost, nedolžna šala, kako se pošteno raduje doma in v naravi, pa tudi že, kako globoko segajo v srce žalni glasi, in še celo to, kako je treba hitro popraviti, če se kaj razglasiti ali nerедno zadoní. Zelo priporočamo to trikrat lepo knjižico: lepo v nežnih psemicah, lepo v poučnih in vedrilih sostavkih, pa tudi jako lepo po zunanjji obliki.

Rešitev rebusa v 4. številki:

Da se resnica prav spozna,
Treba je čuti dva zvona.

Prav s resili: Bezenček Mičič, učenec II. razr. na Frankolovem; Pirc Ciril, realec, Pirc Stana, učenka na c. kr. vadnicu v Ljubljani; Ježovnik Cirila in Slavika, učenki v Velenju; Dostal Ad., učen. v Ljubljani; Skrinjar Milica, učenca V. razr. v Trstu; Kavčič Milena, Drmelj Anica, učenki V. r. v zavodu češolskih sester v Trnovem pri Il. Bistriči; Lovšin I., četrtošolec; Pavlin Ciril, prvošolec v Ljubljani; Krušnik Anton, Lužar Iv., Vavpotič Fr., Kopitar Andrej, Fabjan Ciril, Kristofor Karol, díj v Krajanu; Pavlin Ciril, prvošolec v Ljubljani; Kragl Viktor, díjaj v Tržiču; Deleja Angela, učenka IV. razr. v Rečici; Štrifof Niko, učenec III. razr. v Krajanu; Wohinz Janko v Kresnicih; Bisiak Jerica, Cepudec Antonija, Fos Efa, Frantar Marija, Globčenčič Amalija, Kalin Jul, Leon Ani, Urbancič Fr., Jal Verja, Vilhar Ksaverija, Zupančič Urška, gojenke v Lichtenthurnovem zavodu; Fatur Slavko in IV., učenca na Raketu; Einspieler Lambert, tretjošolec, Mohar Mici in Einspieler Ema, gospic v Novem mestu; Einspieler Štefanija, učenka v Mariboru; Šlamberger Toaček, Inka in Nuša v Krajanu; Pušenjak Amalija, Marija in Ljudmila, učenke na Cvenu; de Gleria Dragica, Gostisa Mici, Rošek Kati, Ravhekar Zinka, Turnšek Mici, učenke uršulinskega samostana v Škofjeloki; Majaron Minka, Papler Ida, Poschar Terezija, Končina Dragotina, kandid. na c. kr. učiteljišču v Ljubljani; Milavec Frančiska in Gartner Drag., učenki v Planini; Forekar Ant., načnictelj na Humu pri Ormožu; Gregorc Fr., učenec v Novem mestu.

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsakega meseca in stoji s prilogom vred za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. — Uredništvo in upravljanje sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.

Izdaje društvo „Pripravniki dom“. — Urejuje Ant. Kržič. — Tiska Katoliška Tiskarna v Ljubljani.